

HDP ako jediný ukazovateľ regionálnej politiky EÚ?

Radoslav Kožiak, Pavol Kráľ, Filip Flaška, Pavol Križo

20. - 22. 6. 2012, XV. Medzinárodné kolokvium o regionálnych vedách

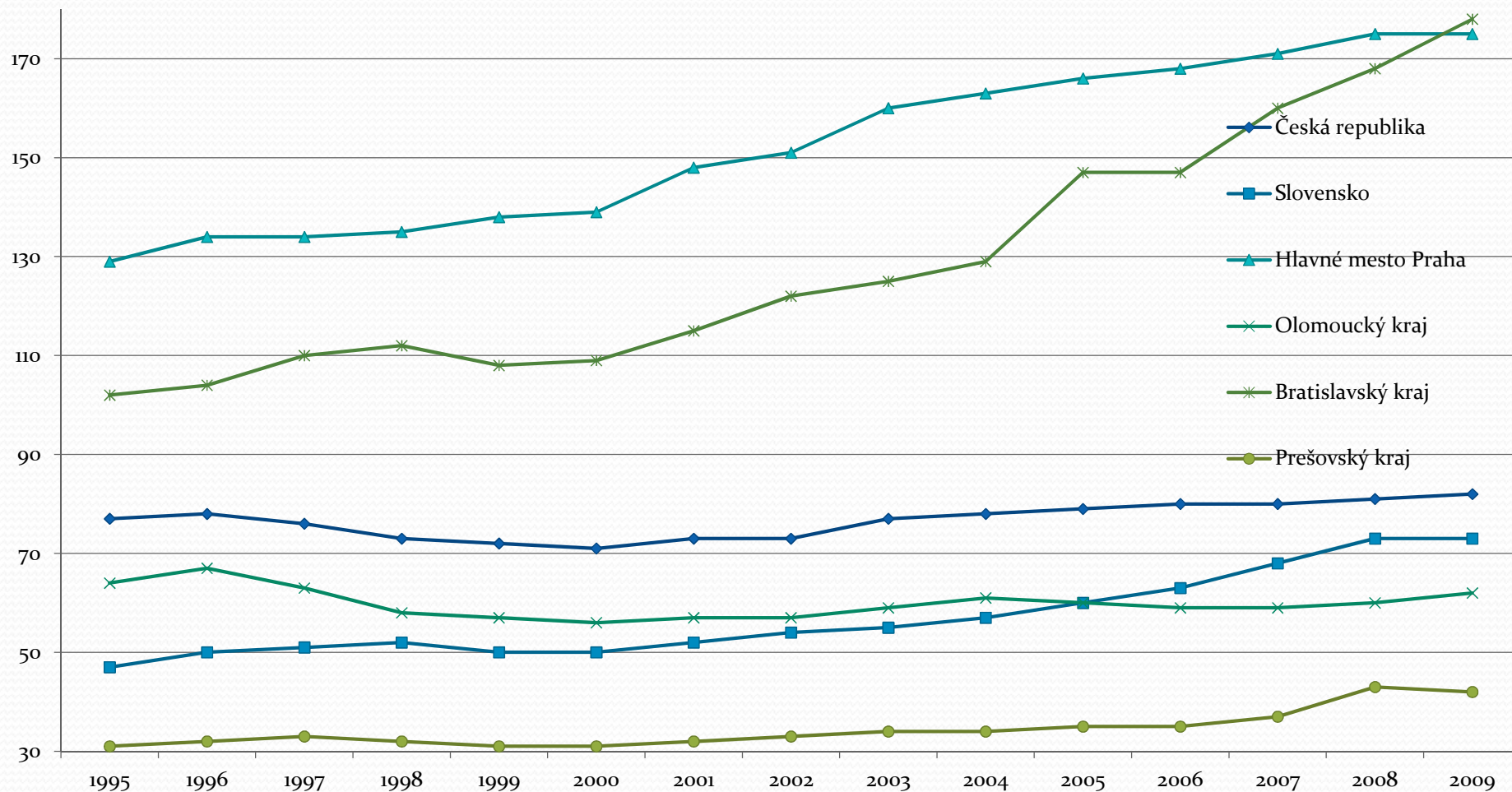
Regionálne disparity

- vždy boli, sú a pravdepodobne budú
- sú považované za problém, ktorý je potrebné riešiť
- sa dajú vyjadriť a kvantifikovať rôznymi metódami i rôznymi ukazovateľmi
- zaoberá sa nimi najmä regionálna politika

Regionálne disparity

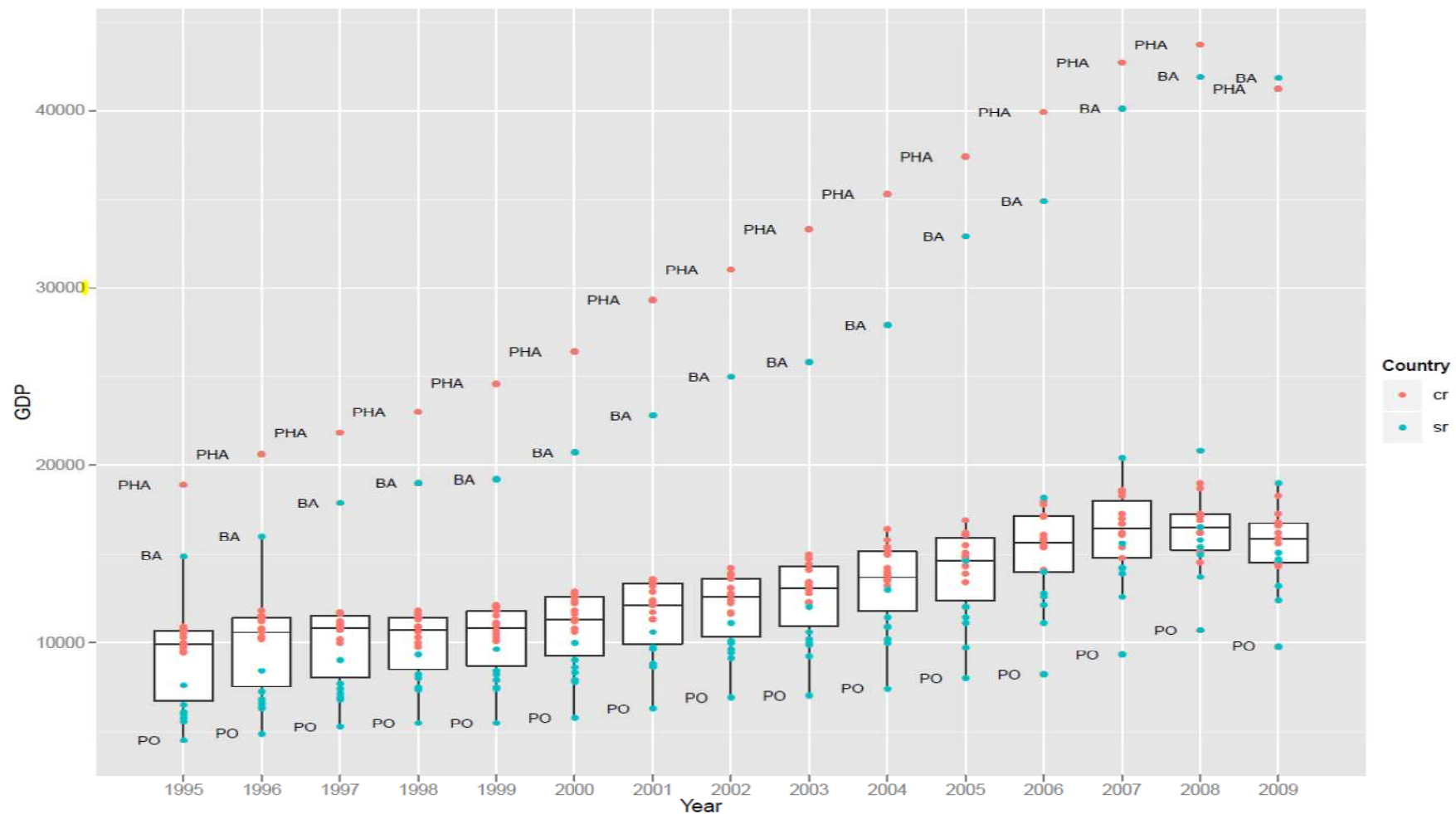
- zhltnú cca 1/3 výdavkov rozpočtu EÚ
- sú často predmetom (ne)úprimného záujmu politiky a politikov (najmä pred voľbami)
- majú rôzne príčiny ich existencie a pretrvávania
- majú mnohé, nielen ekonomické a sociálne dôsledky

SR a ČR – vybrané regiony

Zdroj: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database, 21. 4. 2012.

Bodový graf s boxplotmi – SR a ČR

Zdroj: vlastné spracovanie podľa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database, 21. 4. 2012.

Použité popisné štatistiky

- kvartilové rozpätie – IQR
 - reprezentuje oblasť stredných 50 % vzostupne usporiadaných hodnôt
 - rozdiel medzi horným (tretím) a dolným (prvým) kvartilom / (75 a 25 percentilom)
 - abstrahuje od významne vybočených dát

Použité popisné štatistiky

- variačný koeficient – VK
 - predstavuje relatívnu mieru variability
 - ide o podiel štandardnej odchýlky a priemeru
 - berie do úvahy všetky dáta bez rozdielu

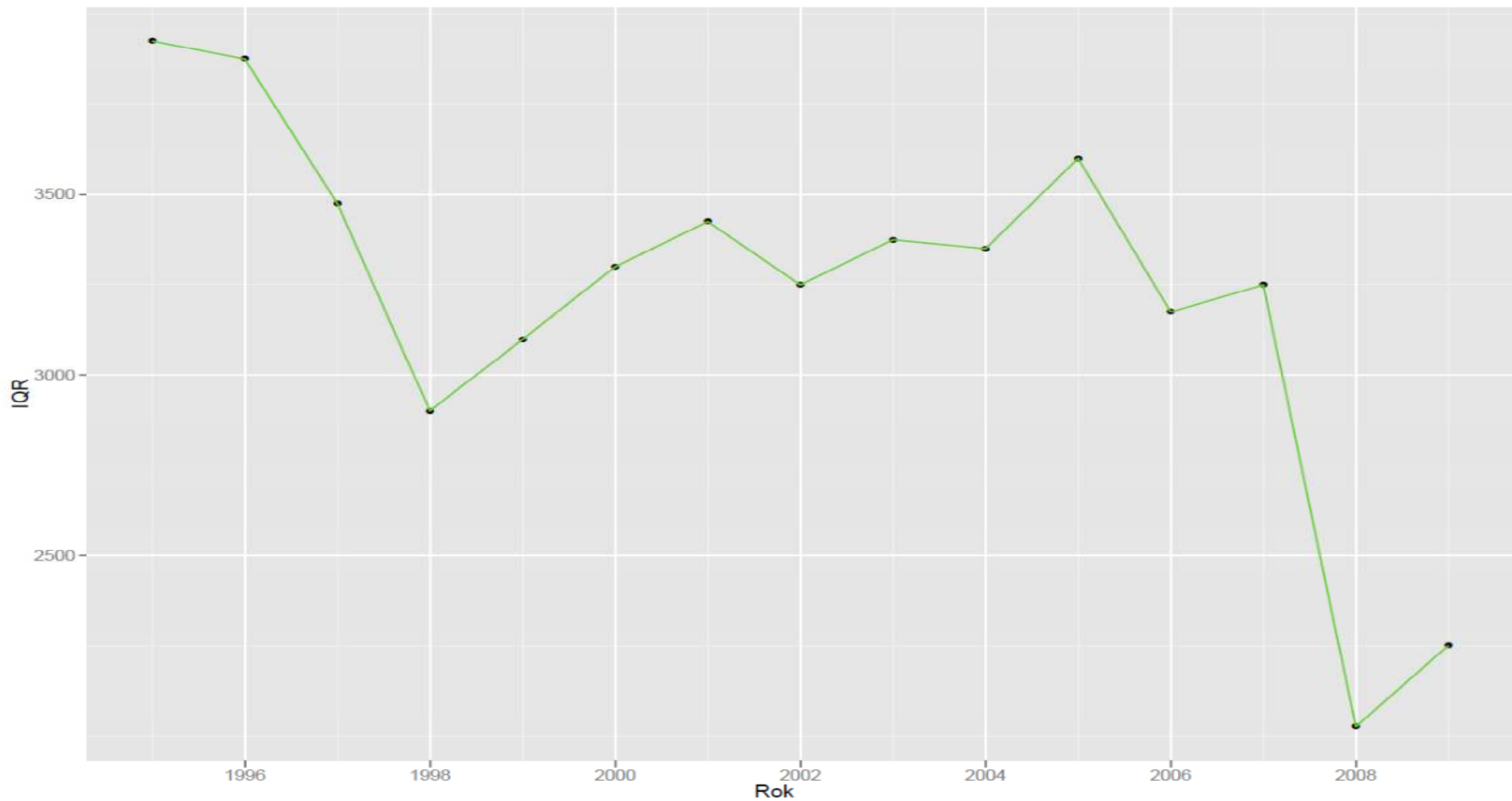
Použité popisné štatistiky

- Giniho koeficient – GK [0,1]
 - číselná charakteristika diverzifikácie
 - vyjadruje mieru ne/rovnomernosti „rozptýlenia“ sledovaného ukazovateľa v územných jednotkách (štátoch, regiónoch)
 - berie do úvahy všetky dáta bez rozdielu

Sledovaný ukazovateľ

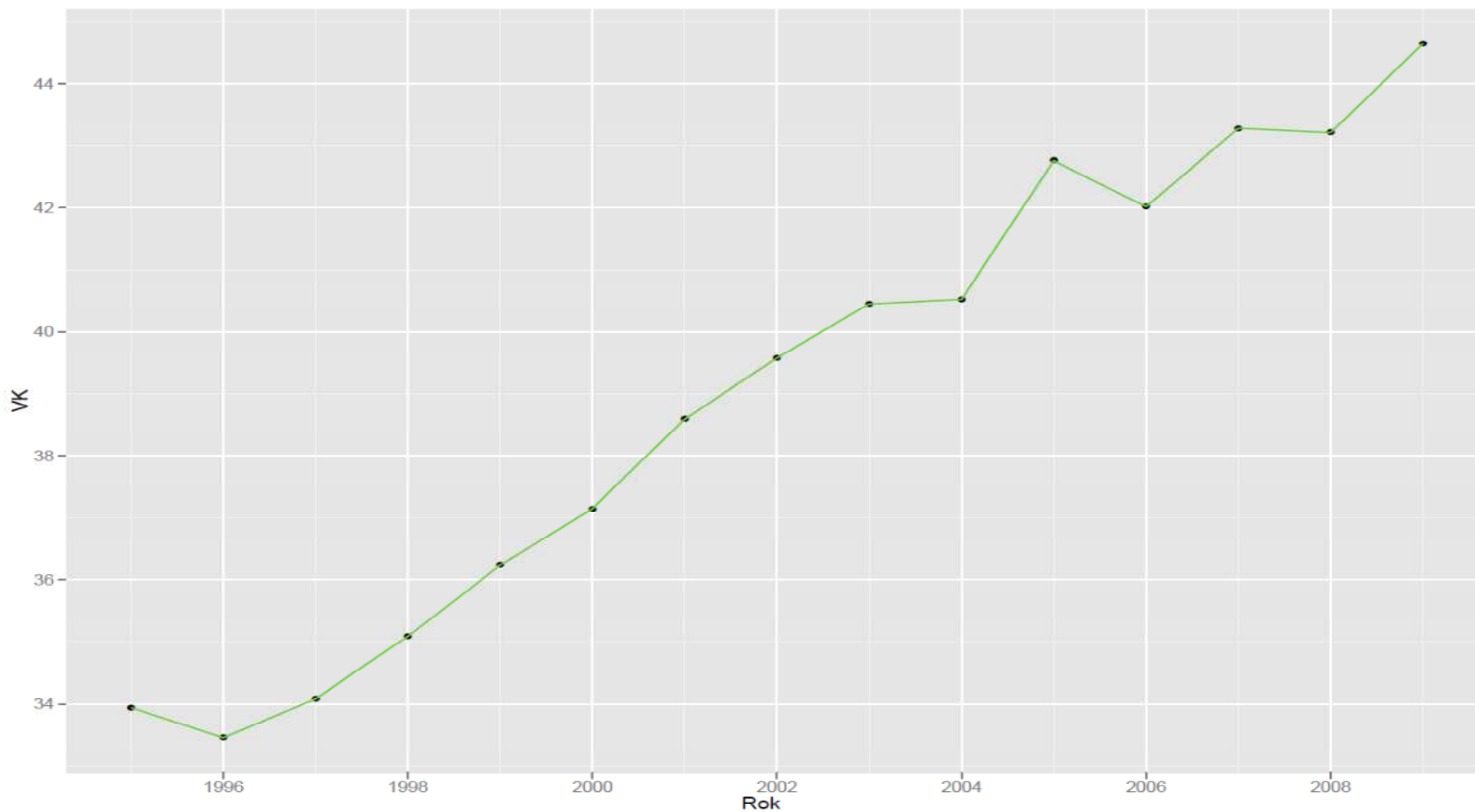
- regionálny HDP/obyvateľa meraný PKS podľa oficiálnych údajov Eurostatu za roky 1995 až 2009
- jediný a smerodajný ukazovateľ pre posúdenie ne/oprávnenosti čerpania finančných zdrojov EÚ

Kvartilové rozpätie – SR a ČR

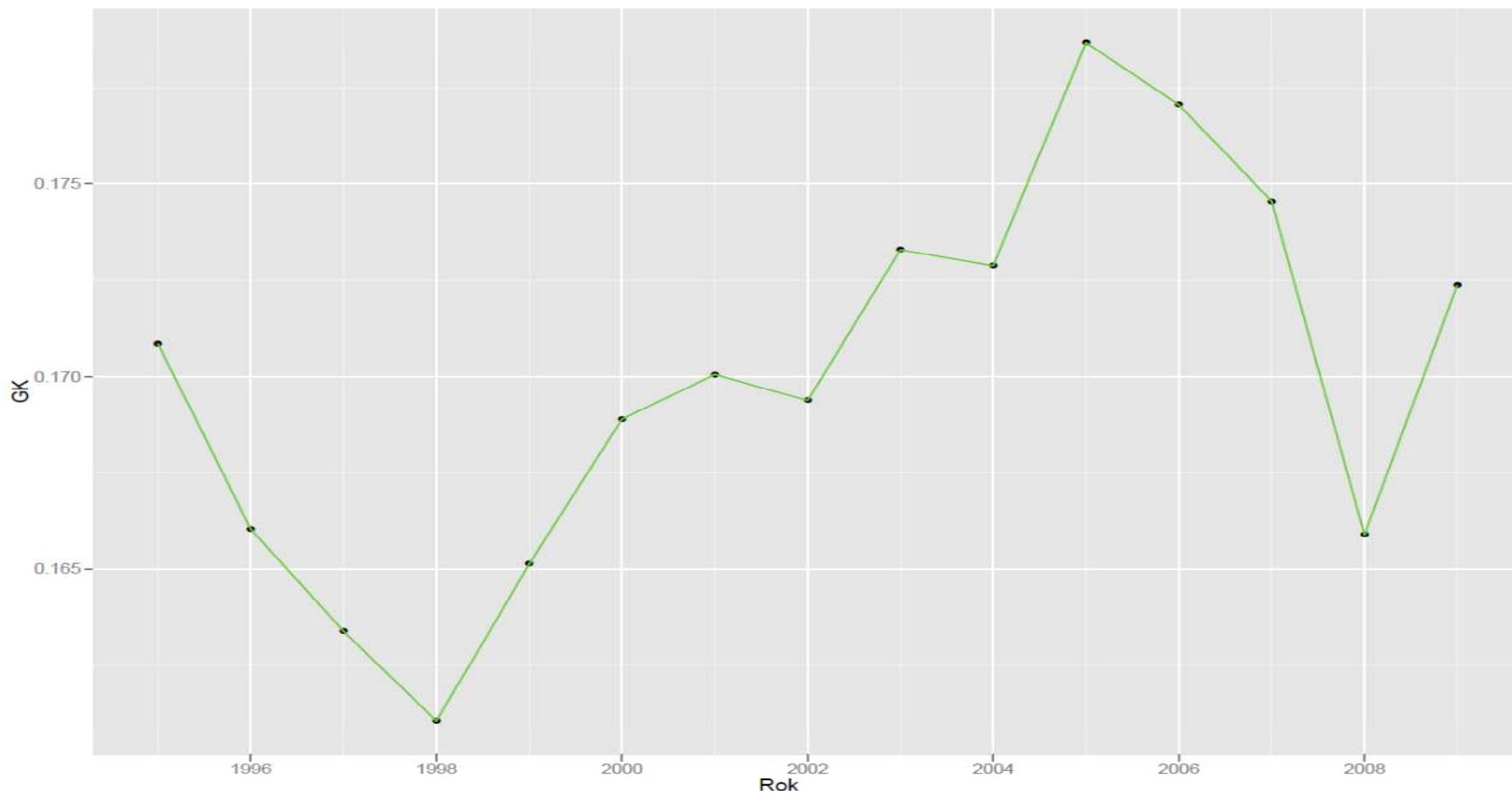
Zdroj: vlastné spracovanie podľa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database, 21. 4. 2012.

Variačný koeficient – SR a ČR

Zdroj: vlastné spracovanie podľa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database, 21. 4. 2012.

Giniho koeficient – SR a ČR

Zdroj: vlastné spracovanie podľa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database, 21. 4. 2012.

Výsledky a záver

- tri rôzne popisné štatistiky preukázali tri rozličné/protichodné závery
- štatistika je vhodný, ale v nesprávnych rukách nebezpečný nástroj na argumentáciu v prospech/neprospech implementácie regionálnej politiky
- HDP by nemal byť jediným, smerodajným ukazovateľom posudzovania úrovne rozvoja regiónov EÚ

Ďakujem za pozornosť...

a južnej Morave prajem rýchlu
konvergenciu k top regiónom EÚ

